

הפצת מעיינות החסידות

אור מופלא

לרעות בגנים לאור תורת מרן אור שבעת הימים ותלמידו הק' זיע"א

שנה ב' | גליון ע' | פרשת ויקהל תשפ"ב

אור חדש | אמרות קודש | מרועי החסידות בדורינו

אמרות קודש

מכ"ק אדמו"ר מביאלא שליט"א

ויקהל משה את כל עדת בני ישראל ויאמר אלהם אלה הדברים אשר צוה ה' לעשות אתם (לה. א.) ופירש"י והוא לשון הפעיל, שאינו אוסף אנשים בידי אלה אלא ה' נאספים על פי דיבורו. ויש לדעת מה מלמדנו שאסף את בניי עיי' דיבור. **הנה** איתא במדרש (שמור' מט. ב.) וז"ל: 'זהב זה אברהם, שנבחן בכבשן האש כזהב. וכסף זה יצחק, שנצרך ככסף על גבי המזבח. ונחשת זה יעקב, שנאמר (בראשית ל. טו) נחשתי ויברכני בלבו. וגם נדרש שם שדברים אלו הם כנגד כנסת ישראל. ויש להבין מדוע נרמזו האבות הקדושים וכנסת ישראל לזהב כסף ונחושת וכו', ומה בא ללמדנו.

בפרשת שקלים (שמות ל. יג) נאמר 'זה יתנו כל העובר על הפקודים מחצית השקל בשקל הקדש וגו'. והנה היו במלאכת המשכן ב' ענייני תרומות, הא' זהב כסף ונחושת וכו' שהתנדבו כל אחד 'איש אשר ידבנו לבו', והיינו שכל אחד נתן כפי רצונו, אם רב ואם מעט. והב' בפרשת שקלים, ושם המצוה היא לתת מחצית השקל, לא פחות ולא יותר, ויש להבין ב' ענייני תרומות אלו.

וי"ל בביאור הענין, דהנה השכינה השוכנת בכל אחד מעם ישראל יש בה ב' בחינות. הבחינה הא' היא מכה הגשמה שהיא חלק אילו ממעל השופע על כל אשר בשם ישראל יכונה, והוא המכוון במאחז"ל (קידושין א. ב.) 'שלשה שותפין הן באדם הקב"ה, ואביו ואמו'. והבחינה הב' היא מכה האבות הק', כמוש"כ **בתנא דבי אליהו** (רבה. פקח טו) 'לפיכך הייתי אומר שכל אחד ואחד מישראל חייב לומר מתי יגיעו מעשי למעשה אבותי אברהם יצחק ויעקב'. וכבר תמהו איך יתכן להגיע למעשי האבות הק', ופירשו שצריך כל אחד להשתמש בכוחות האצורים הירודים מאבוק"ק אברהם יצחק ויעקב.

ובמאמר הבעל שם טוב הק' זיעו"כ (ע' הגמ' ברכות טו. א.) 'אין קורין אבות אלא לשלשה, שהאבות הק' הינם אבות לכלל ישראל עד סוף כל הדורות, שכשם שאב משפיע לבנו בגשמותו, כך האבות הק' משפיעים לבניי ברוחניות שעי"ז יוכלו לעבוד את השי"ת.

וצריך כל אחד ואחד מישראל להשתמש בכוחות אלו הנמצאים בו בירושה מן האבות הק', שלא יהיו בבחינת שינה, רק שיעורר הכוחות והם ישתמש בהם לעבודתו ית"ש.

ובזה יובן נוסח היודי 'אבל אנתנו ויבאנו חטאנו', שאנו מתוודים על שלא ניצלנו הכוחות הירודים מאבוק"ק הק'.

והנה בנין המשכן לא היה בנין גשמי גרידא אלא ענין רוחני, שהיה מקום להשראת השכינה, כמאמרו"כ (שמות טו. ח) 'ועשו לי מקדש ושכנתי בתוכם'. והמשכן לא היה דומם אלא היה בעל חיות, כדאיתא (יומא לו. א.) 'אמר רב זוטרא בר טוביה למה נקרא שמו יער, דכתביב בית יער הלבנון, לומר לך מה יער מבלבל אף בית המקדש מבלבל. דאמר רב הושעיא בשעה שבה שלמה בית המקדש נטע בו כל מיני מגדים של זהב, והיו מוציאין פירות בזמנא דהו, וכיון שהירוח מנשבת בהן היו נושרין פירותיהן, שנאמר (תהלים עב. טו) 'רעש כל לבנון פרי', ומתן היתה פרנסה לכהונה. וכיון שנכנסו עובדי כוכבים להיכל יבשו, שנאמר (תהלים ט. ד) 'ופרח לבנון אמלל', ועתיד הקדוש ברוך הוא להחזירה לנו שנאמר (ישעי' לה. א.) 'פרח תפרח ותגל אף גילת ורגן כבוד הלבנון נתן לה'. וזה היה בעזרה שדומה הפך לצומה, אבל בעצם המשכן המקדש היה

המשך בעמוד ב'

הצדיק מטוהר את הבאים אליו

דהנה הצדיק כשבאים אליו ישראל הוא אז בבחינת מקוה, וישראל מקבלים טהרה. וכן איתא בווה"ק בדרך רמז מקוה דא צדיק. ויקהל' בגימטריא 'מקוה', משה דא צדיק, וזהו הפירוש, ויקהל משה, בחינת מקוה, את כל עדת בני ישראל, והבן. (הרה"ק רבי דוד מואבליטוב זיע"א)

ועשה כנגאל ואהליאב וכל איש חכם לב (לה. א.)

החושב לעשות מצוה ונאנס מחשב כאלו עשה

ולכאורה האי ועשה מיותר עיין במקרא, ונראה לפרש דהנה עשה הוא לשון עבר אלא שהוא שבראשו מהפכו להבא, ולמה לא כתב ויעשו לשון להבא לגמרי, ונראה שבא לרמז שמאחר שנמלאו חכמה וכו' וגמרו בלבם לעשות חשוב כאלו כבר עשו, וזה שיעור הכתוב שיעשו כפועל מה שכבר עשו בכה, ובוהו יובן טעם חשב אדם לעשות מצוה ונאנס ולא עשהא מעלה עליו הכתוב כאלו עשהא (קידושין מ. א.), כי מאחר שגמר בלבו לעשות הרי הוא כאלו כבר עשה, אלא שאם מתעצל ולא עשה הרי חזר בו ומבטל מחשבתו הראשונה, אבל זה שלא חזר בו אלא שנאנס ואין כאן מבטל הרי הוא כאלו כבר נגמר ונעשה, ומזה לימוד לכל איש הבא להתקדש אל יפול לבו עליו לחשוב חשבונות לפי מצבו והלך רוחו שאיננו יכול להוציא מחשבתו לפועל, כי אפי' אי ידעבא ליה שחשבונו צורך שלפי בחינתו אין בכחו, מ"מ כאשר יגמר בלבו לעשות נחשב לו כאלו כבר עשה, ומצוה גוררת מצוה הרי ישיג כח חדש מה שלא שיער מראש, ובכח ההוא יעשה חיל, וכענין שאמרו ז"ל ברות כיון שנתנה דעתה להתגייר השהו אותה הכתוב לנעמי, א"כ יתלבש רוח אחרת, ואיננו כלל אותו איש ואתוה בחינה שמקודם.

(שם משמואל. תרע"ג)

שבת שקלים **באחד באדר משמעין על השקלים** למה באדר, ויראה שהוא זמן תשובה כמו אלול סוף השנה, כי גם בניסן ראש השנה, ובאדר תשובה מאהבה, לכך מרבין בשמחה שנתעורר רצון ונדיבות בכל איש מישראל. שזה ענין השקלים לעורר נדיבות ישראל, כי בוודאי אין רצון ה' במחצית השקל, רק בהתעוררות רצון פנימי שבין ישראל לאביהם שבשמים... וכן בכל שנה דכתיב במדרש כשקורין פרשת שקלים וכו'. ובאדם מתעורר רצון פנימי למסור הכל להשי"ת, רק ע"י שאין לנו בית המקדש בעוונותינו הרבים, ממילא נתעורר אהבת ה' לישראל ויכולין לשוב בתשובה מתוך שמחה, ויניס ראש השנה לחדשים הוא בחי' התחדשות שבת ע"י שמחה ואהבה להשי"ת. (שפת אמת, שקלים תול"א)

המלאכה חיתה דים לכל המלאכה לעשות אתה והוהר (לה. ז.)

בריאת הוהב הוא כדי לעשות עמו מצוות

היינו שילך האדם תמיד בדרכי התשובה ובדרך טוב, ובמלאכה הוא מלאכת התשובה, והיינו אפילו שעשה תשובה על שעבר ותיקן מעשיו, אף על פי כן צריך עוד האדם לעשות על עצמו סיגים להרחיק את עצמו בהרחקה יתירה מהדבר שנכשל בו כבר. וזהו הוהר, לעשות בעצמו הרחקה יתירה ואז טוב לו, ובא לציון גואל אמן.

(הרה"ק רבי בנימין זאב מאבארי זיע"א)

כל הוהב העשוי למלאכה (לה. ד.)

בריאת הוהב הוא כדי לעשות עמו מצוות

הנראה לרמז כי עיקר הבריאה של הוהב היה כדי שיעשה המצוות עם המעות דהיינו צדקה או נדבת בהמ"ק ולא להכניס המעות לצורך עצמו או להצות לבניו או להתענג את עצמו אלא שיעשה עם המעות מצוות וזה כל הוהב העשוי למלאכה לשון עשייה. (תפארת שלמה, י"ד כ"ט אדר)

נראה אור | אמרות קודש ופנינים | קדים על פרשת השבוע

ויקהל משה את כל עדת בני ישראל ויאמר אלהם אלה הדברים אשר צוה ה' לעשות אתם (לה. א.)

שבט קודש מתקבצין אצל הצדיק לשמוע עצה והוראה

ופירש"י 'והוא לשון הפעיל שאינו אוסף אנשים בידי אלה אלא ה' נאספים על פי דיבורו, ונראה לפרש על פי פשוטו כך דהנה מצאנו וראינו בכל דור ודור גם בדורות הללו כשיש צדיק בדור שמקדש עצמו ומזכך עצמו בכל אופני הקדושה ועוסק תמיד בתורה ובתפילה ובמצוות ובמעשים טובים לשם פעלם לה' לבדו לזה האיש נאספים בכל דור ודור אסיפת חברים הרבה לשמוע ממנו תורת ה' ועצות טובות לעבודת הבורא ב"ה ושאר ענינים ולתפילה גם כן מחמת שהצדיק הזה מאיר עיניהם בכמה ענינים איך לעבוד ה' באמת ובהתלהבות ומעורר אותם לתשובה שלימה וכך היה נהוג בימי התנאים ואמוראים שהיה להם ישיבות גדולות וזמן אסיפה בשבתא דריגלא לדרוש להם התורה ודרכי ה' באמת כידוע מדברי חז"ל בתלמוד בכמה מקומות בבב"מ ובבב"ב ועיקר האסיפה היה בשבת כי בשבת יש להצדיק הזה קדושה גדולה והשגות גדולות בתורה ומוסר ויכול להורות לעם ה' דרכי ה' על פי דבורו הקדוש וטוב ולזה הצדיק יש לו אסיפה וקבוץ חברים כמעט בכל שבת ושבת אנשים וחברים אחרים כי שבת נקרא שבת מלאכה ומלכות פה תורה שבע"פ קרינו לה ר"ל כנ"ל שכל צדיק שמקדש פיו ולשונו בתורה ובתפילה אזי יש לו בשבת כח כפה לפרש תורה שבע"פ ע"פ תורה שבכתב.

וזהו פירוש הכתובים הנ"ל ויקהל משה את כל עדת בני ישראל ר"ל שזה היה

מחרת יום הכיפורים שירד משה מן ההר בקדושה גדולה שקיבל בה ארבעים יום על כן היה נאספים כל ישראל אליו מחמת שידעו שישמעו ממנו דיבורים קדושים תורת חדשות שלא שמעו עדיין מעולם וזהו שפירש רש"י ע"פ דיבורו הם נאספים ר"ל ע"פ שהיה לו דיבורים קדושים נאספים אליו מעצמם לשמוע ממנו תורת ועצות לעבודת ה' וזהו פירוש ויאמר אלהם אלה הדברים אשר צוה ה' לעשות אותם, ר"ל כמו שאתם נאספים אלי מחמת שאתם שמעו ממני דבורים קדושים ודתי שתהיה לכם ג"כ דבורים קדושים ותהיו יכולים לאסוף אנשים חברים לקבל מכם תורות וקדושות ועצות לעבודת ה'.

מחמת שידעו שישמעו ממנו דיבורים קדושים תורת חדשות שלא שמעו עדיין מעולם וזהו שפירש רש"י ע"פ דיבורו הם נאספים ר"ל ע"פ שהיה לו דיבורים קדושים נאספים אליו מעצמם לשמוע ממנו תורת ועצות לעבודת ה' וזהו פירוש ויאמר אלהם אלה הדברים אשר צוה ה' לעשות אותם, ר"ל כמו שאתם נאספים אלי מחמת שאתם שמעו ממני דבורים קדושים ודתי שתהיה לכם ג"כ דבורים קדושים ותהיו יכולים לאסוף אנשים חברים לקבל מכם תורות וקדושות ועצות לעבודת ה'.

מחמת שידעו שישמעו ממנו דיבורים קדושים תורת חדשות שלא שמעו עדיין מעולם וזהו שפירש רש"י ע"פ דיבורו הם נאספים ר"ל ע"פ שהיה לו דיבורים קדושים נאספים אליו מעצמם לשמוע ממנו תורת ועצות לעבודת ה' וזהו פירוש ויאמר אלהם אלה הדברים אשר צוה ה' לעשות אותם, ר"ל כמו שאתם נאספים אלי מחמת שאתם שמעו ממני דבורים קדושים ודתי שתהיה לכם ג"כ דבורים קדושים ותהיו יכולים לאסוף אנשים חברים לקבל מכם תורות וקדושות ועצות לעבודת ה'.

מחמת שידעו שישמעו ממנו דיבורים קדושים תורת חדשות שלא שמעו עדיין מעולם וזהו שפירש רש"י ע"פ דיבורו הם נאספים ר"ל ע"פ שהיה לו דיבורים קדושים נאספים אליו מעצמם לשמוע ממנו תורת ועצות לעבודת ה' וזהו פירוש ויאמר אלהם אלה הדברים אשר צוה ה' לעשות אותם, ר"ל כמו שאתם נאספים אלי מחמת שאתם שמעו ממני דבורים קדושים ודתי שתהיה לכם ג"כ דבורים קדושים ותהיו יכולים לאסוף אנשים חברים לקבל מכם תורות וקדושות ועצות לעבודת ה'.

מחמת שידעו שישמעו ממנו דיבורים קדושים תורת חדשות שלא שמעו עדיין מעולם וזהו שפירש רש"י ע"פ דיבורו הם נאספים ר"ל ע"פ שהיה לו דיבורים קדושים נאספים אליו מעצמם לשמוע ממנו תורת ועצות לעבודת ה' וזהו פירוש ויאמר אלהם אלה הדברים אשר צוה ה' לעשות אותם, ר"ל כמו שאתם נאספים אלי מחמת שאתם שמעו ממני דבורים קדושים ודתי שתהיה לכם ג"כ דבורים קדושים ותהיו יכולים לאסוף אנשים חברים לקבל מכם תורות וקדושות ועצות לעבודת ה'.

מחמת שידעו שישמעו ממנו דיבורים קדושים תורת חדשות שלא שמעו עדיין מעולם וזהו שפירש רש"י ע"פ דיבורו הם נאספים ר"ל ע"פ שהיה לו דיבורים קדושים נאספים אליו מעצמם לשמוע ממנו תורת ועצות לעבודת ה' וזהו פירוש ויאמר אלהם אלה הדברים אשר צוה ה' לעשות אותם, ר"ל כמו שאתם נאספים אלי מחמת שאתם שמעו ממני דבורים קדושים ודתי שתהיה לכם ג"כ דבורים קדושים ותהיו יכולים לאסוף אנשים חברים לקבל מכם תורות וקדושות ועצות לעבודת ה'.

מחמת שידעו שישמעו ממנו דיבורים קדושים תורת חדשות שלא שמעו עדיין מעולם וזהו שפירש רש"י ע"פ דיבורו הם נאספים ר"ל ע"פ שהיה לו דיבורים קדושים נאספים אליו מעצמם לשמוע ממנו תורת ועצות לעבודת ה' וזהו פירוש ויאמר אלהם אלה הדברים אשר צוה ה' לעשות אותם, ר"ל כמו שאתם נאספים אלי מחמת שאתם שמעו ממני דבורים קדושים ודתי שתהיה לכם ג"כ דבורים קדושים ותהיו יכולים לאסוף אנשים חברים לקבל מכם תורות וקדושות ועצות לעבודת ה'.

אלומוות אור

מעשה באברך אחד מקורבי הרה"ק רבי מרדכי מלעוויטש זיע"א אשר חותנו היה למדן גדול ולא דרך בדרכי החסידות, וציער תמיד לחתנו עבור זה, ואמר לו, ובטלן אתה, אין אתה רוצה ללמוד ולכן בחרת להיות חסיד. פעם אחת נולד האברך בן זכר וכיבד את רבו הקדוש להיות מוהל. ויהי ביום השמיני שצריך להכניסו בביתו של אברהם אבינו, וישכח האברך בבוקר וזיזו למצוה, והלך לבית המדרש להתפלל עם הרה"ק כדרכו. מה עשה חותנו, כאן מצא בעל חוב לגבות את חובו, קיבץ מנין ועשה את הברית מילה. אחר התפילה בא הרה"ק על הברית מילה, ואמר להם אשר הוא אחר הברית מילה. נחלש דעתו של האברך מאד שזיכה השי"ת

הרה"ק רבי אברהם גרשון מקיטוב זיע"א כ"ה אדר תקכ"א

מרכים העם להביא מדי העבודה למלאכה אשר צוה ה' לעשות אתה, ויצו משה ועיבדיו קול במחנה לאמר איש ואשה אל יעשו עוד מלאכה לחרומת הקדש ויכלא העם מהביא (ל, ה-ו)

בעת הנחת אבן הפינה לבנין בית הכנסת המפורסם שבנה הרה"ק מהר"ש **מבעלזא** זיע"א עמד שם הרה"ק סמוך למקום הבניה, וכידו קערה על מנת לאסוף בתוכו נדבות הציבור לטובת הבניה. כמובן שהקהל נדחק בהמוניו להביא את נדבת לבם איש כמתנת ידו.

לאחר ששהה שם הרה"ק זמן ממושך, עזב את המקום לשעה מועטת כאשר חזר לאחר מכן ושאל את הגבאים שנשארו שם במקום כמה כסף נאסף בעת שלא היה נוכח, השיבו שלא נאסף מאומה, נענה ע"כ הרה"ק ואמר: כתיב: מרבים העם להביא מדי העבודה למלאכה אשר צוה ה' לעשות אותה, ויצו משה ועיבדיו קול במחנה לאמר איש ואשה אל יעשו עוד מלאכה וגו'. לכאורה יש לדייק כאן בלשון 'אל יעשו עוד מלאכה', אטו בעשיית המלאכה עסקינו, ביותר היה לו לומר 'אל יביאו עוד למלאכת הקדוש'. ה'תוס' (שבת נז, ב) כתבו בזה בשם הירושלמי פקודו למלאכת הוצאה דרחמנא קריי מלאכה, אבל לפי פשוטו של מקרא צריך הדבר ביאור. אלא כי ידע משה רבינו שכל זמן שעושי המלאכה עובדים במלאכת המשכן הם מכניסים התעוררות דקדושה ותשוקה עצומה בלבבות בני ישראל עד שלוקחים בני ישראל מכל הבא בידם להביא למלאכת המשכן, ואף לא יציתו לקול ההכרזה המכרזת, שיפסיקו להביא. על כן צוה להכריז שעושי המלאכה 'אל יעשו עוד מלאכה', שאז מיד פסקה התעוררות ושככה התשוקה אצל בני ישראל, וכך 'ויכלא העם מהביא' (תלפיות)

הנשמות, ואמר לו שטוב לו מאד וזכה להיות בגן עדן ובהיכל של שם הנשמות בבחינת אילן וענפים ופירות והוא ראש האילן ושאר החברים תחתיו, אמנם יש לו בושה גדולה כי הנשמות שמתחתיו הם תלמידי חכמים ופוחחים לדרוש בתורה והוא המלאכה מהם אינו מבין שיחתם, וביקש מרבינו שילמד עבורו משניות ועל ידי זה יעשה לו טובה, והבטיחו רבינו ללמוד בעדו, ואחר כך נראה אליו עוד הפעם, והחזיק לו טובה בעד לימוד המשניות כי עתה הוא אומר תורה והם אינם מבינים דבר.

♦ זכותו יגן עלינו ועל כל ישראל ♦ (מקורות: אור כי טוב, אמרי פנחס, כתבי רמ"מ, שבחי הבעש"ט)

«**המשך מעמוד א'** בתוכו בחינת חיות ברוחניות של קדושה, בגדר נשמות אבותינו הקי, וכן כחות מיוחדות של קדושה נשגבה שינה בכלל ישראל. **בביא אי"ו** בסה"ק **תולדות אדם** מאמר חז"ל 'בתוכו לא נאמר אלא בלשון, למד שהקבי"ה שוכן בתוך כאו"א מישראל'. היינו שהמשכן גרם להשראת השכינה בכאו"א מעם ישראל. ואיתא **בספה"ק** שקודם חטא העגל לא היו צדיקים לבנות המשכן לצורך השראת השכינה, כי ממילא היתה שכינה שורה בישראל, רק אחר משה העגל נסתלקה השכינה, והיה צורך בבנין המשכן בכדי שתשרה השכינה בתוך כאו"א מישראל. **והוא** הצווי 'ועשו לי מקדש ושכנתי בתוכם', היינו ע"י קדושת האבות'ק' ונביי' במשכן ובמקדש. ולצורך זה הוצרכו לעורר כח אבותינו הקי' האצורים בהם, וע"כ רומז זהב כסף ונחושת כח, ללמד שהיו צדיקים לעורר הבח שניתן לנו בירושה בכדי שיזכו להשראת השכינה בתוך כאו"א ע"י בנין המשכן. ולזה מרמז זהב כסף ונחושת שהתנדבו למלאכת המשכן. **ועוד** כח נצרך להשראת השכינה, והוא האחדות בין בני ישראל. לצורך זה באה מצות מחצית השקל, כמבואר בספה"ק שכל א' מישראל נתן רק מחצית השקל, כדי להורות שכל יהודי בפני עצמו הוא כענין מחצית, ורק על ידי צידוף עם עוד מחצית נהיה דבר שלם. וכן ע"י האחדות בבני ישראל הם בבחינת שלם, ואז שייך שתהיה עליהם השראת השכינה. **וע"י** אחדותם עם צדיקים להשפיע חיות הקדושה שלהם ושל אבות'ק, כמ"ש בספר **'עבודת השם'** על מאחז"ל 'אין לך דור שאין בו כאברהם ואין לך דור שאין בו כיצחק ואין לך דור שאין בו כיעקב ואין לך דור שאין בו כמשה', והינו שבכללנו כנ"י יש כחות הרוחניים בשלימות של אבות'ק. וזבנו שלבאו בני ישראל למשכן ובית המקדש, היו שוכנים בתוכם הכחות הללו, היו מתעוררים ברוחניות כנ"ל. ולכן הוצרכו בבנינם הכחות הקדושים הנשגבים הנ"ל, ולצורך זה הקהיל משה את כל ישראל, וע"י דיבור דייקא, כי אינו אסיפה סתם, אלא ענין אחדות, והיה נעשה על ידי דיבור. השי"ת יעזור שנזכה להשראת השכינה בביאת גוא"צ ב"א' (רעו"ד פרשת וקהל - שקלים תשע"ו לפ"ק)

אורו של רבינו הרה"ק רבי אברהם גרשון מקיטוב זיע"א הפציע בשנת תנ"ו לערך לאביו הגה"ק רבי אברהם אשכנזי זצ"ל, שהיה נצר למשפחת רבנים גאונים וצדיקים.

רבינו היה מופלג בנגלה ובנסתר והיה מחבורת החסידים של הרה"ק רבי משה מקיטוב זיע"א, ולאחמ"כ כשנתיישב בבראדי היה בין לומדי הקלויז שם, שם נתחבב על יושבי הקלויז ביניהם הגה"ק בעל ה'נודע ביהודה' זיע"א, והגה"ק בעל ה'מאיר נתיבים' זיע"א.

במבחר ימיו כיהן כראב"ד באחד מ'ד בתי הדין בבראדי'. **אחיותו** של רבינו הברנית הצדקנית מרת חנה ע"ה זכתה להינשא למרן אור שבעת הימים הבעל שם טוב הקי' זיע"א, תחילה התנגד רבינו לדרכו של גיסו אך לאחר כמה שנים נתקרב אליו ונעשה לאחד מתלמידיו, ושימש כמלמד לבנו הרה"ק רבי צבי הירש זיע"א.

רבינו זכה לחונן את עפר אהר"ק ובדרכו עיכבו מרן הבעש"ט הקי' זיע"א כמה שנים עד שיצא לדרכו. בדרכו גם חנה בקושטא שבטורקיה, שם התחבב על רבנים המקום.

בעלותו לארה"ק התיישב תחילה בחברון, ולאחמ"כ עקר דירתו לעיר ירושלים שם קבע את תפילותיו ולימודיו בישיבת המקובלים 'בית אל'. בהיותו בארה"ק נפגש עם האור החיים הקי' זיע"א ונערץ ונקדש בקרבי חכמי הספרדים בעיה"ק. **ויאסף** אל עמו ביום כ"ה לחודש אדר הראשון שנת תקכ"א, ומנ"כ בהר היתים בעיה"ק ירושלים תוב"א.

כתב הרה"ק בעל ה'יסוד העבודה מסלאנים זיע"א: שמעתי מרבתי שאין להרבות בתעניתים כי אם מי שגופו חזק מאוד בבריאות או שיוזע בעצמו שיש לו נשמה גדולה וכל כוונותיו בכל מעשיו כי אם לשם שמים. **והרב הצדיק הגאון ר' גרשון מקיטוב ז"ל** היה מתענה כמה פעמים משבת לשבת, וראה אחר ולמד ממנו והתענה גם כן בכך עד שמת והלך הר"ר גרשון ללוותו, ועל בית הקברות הרים את רגלו ובעט בהמת ואמר לו בפני כולם: רשע רשע מפני מה הרגת את עצמך ומזוע השווית את עצמך אלי ולמדת ממני ריבוי התעניתים שאינם לפי כוונתך.

רבינו אמר שאותיות ג"ט אין מחוברות זו עם זו בתורה בשום מקום, לכן כשאדם מגרש את אשתו רוצה לחבר אותיות הנפרדים, ולכן הוא קשה מאד.

הרה"ק **המגיד מקאזניץ** זיע"א הביא בספרו (עבודת ישראל, מצורע) ע"פ מה ששמעתי אומרים שהרב הקדוש מו"ה גרשון אמר פעם אחת **למועני הריב"ש ז"ל** בזה"ל כל זמן שאתה תוכל עוד בתפלה לומר ברוך אתה עפי' רצונך תדע כי עדיין לא הגעת לכוונת התפלה כי כ"כ צריך האדם להיות בהתפסותו עד שאפס מאתו כח ושכל לדבר התפלה.

כאשר בא הרה"ק רבי נחמן מהראדענקא זיע"א לארה"ק נתוודע פעם יחד עם רבינו בשבת קודש, והיתה אז חדוה ושמחה גדולה ביניהם עד מאד, ונתעכבו הרבה בליל שבת על השולחן, הגיע הנר להכבות שכלה השמן, וצוה רבינו, מה זאת, וואס איז דאס! והיה הנר זולק כל השבת, עד שבא רבינו מבית הכנסת במוצאי שבת קודש, וצווח יד' לך! ואז כבה.

באותם ימים נגזרה שריפת התלמוד במקום מגורי מרן הבעל שם טוב הקי' זיע"א, ומרן הבעש"ט השתאץ בתפילה לבטל הגזירה, וכתב מכתב בעל שילך להשתאץ על קברי האבות בחברון, ויאמר להם: **אבות העולם, כלל ישראל מודיע לכם שהוא בצרה גדולה, שרוצים לשלול ממנו את התורה שבעל פה ע"כ בקשו עליו רחמים**, והלך רבינו אל מערת המכפלה, וכאשר לא נתנו להידיים להכנס לתוך המערה, התנהג רבינו בערמה, וניסה להתקרב אל השומר המשמאל, אך הגוי רץ אליו עם סכיניו להורגו, זרק רבינו לפניו מטבע זהב וברח, למחרת ניסה רבינו עוד הפעם, והגוי שוב רץ אחריו, ושוב זרק לפניו מטבע זהב וברח, וכך עשה כמה ימים, וכאשר הרגיש רבינו בפני הגוי שכבר נתרסק, בא אליו בבכי ובתחנונים, ושיחד אותו בכמה מטבעות זהב, והגוי נתנהו והראה לו הדרך להיכנס לשם, ואמר לו מהו מאד על נפש לא להתעכב הרבה כי בעוד שעה מחליפים אותי בשומר אחר ואם ימצאך בפנים דמך בראשך.

רבינו לבש עזו ונבחרו והכנס להתפלל כאשר ציווה עליו הבעש"ט הקי', ומתן רוב התרגשות וקדושת המקום נפל עליו אימה ופחד ועם שטח מאזהרת הגוי ונתעכב שם הרבה, ביתניים החליפו את המשמר, והגוי השני בראותו יהודי בתוך המערה קרא לשר העיר, ותפשו את רבינו ותנהו למשמר, העמיעוהו למשפט ודנו אותו למיתה, שיצא לפועל ביום ישישי יום מנוחת הישמעאלים, הדבר גדול להידיים, וכאשר שמע הרה"ק בעל האור החיים הקי' זיע"א את דבר המשפט בכה תמורים וכל הלילה הניח ראשו בין ברכיו ויילל, וביום השישי ביום ביום אשר הגיע דבר המשפט להעשות, התהלך בחוצות העיר וזעק זעקה גדולה ומרה, ולרבנו קרה נס גדול וניצל מידת בדרך פלא, ובקפיצת הדרך שם פעמי לעיר"ק ירושלים לבית האור החיים הקי', ובבואו לשם כבר אחז האוה"ח הקי' את הכוס ביזו לקדש על היין, ולבו מלא יגון ואנחה על אבדן רבינו, ורבינו נכנס שמח וטוב לב לבית ואמר שבתא טבא, וכמעט שפרחה נשמת האוה"ח הקי' מרוב שמחה.

פעם גזר מרן ה'הרש"ק הקי' זיע"א תענית בעקבות עצירת גשמים בתרה"ק והביא שם מרבינו ועבדו לפני התפילה, ומאחר שהמנהג

בהיות רבינו בעיר בראדי ירדו גשמים עזים בסוכות, ובסוכותו של רבינו לא הכנסה אף טיפה אחת, והיו השכנים באים אליו לאכול בסוכתו והיה אחד מהגאונים יושב בסוכת עצמו כשרק בנו אתו, ולועז על הגבר כי היה מהמתנגדים אינו מאמין בדבר, למחרת בבוקר בלכתו להתפלה מגע בו רבינו ושאלו כמתמיה, הלא לפי ההלכה אסור להכניס בסוכה אפילו כלים ריקים, וכ"ש דברים אסורים, ואיך הותר לך להכניס את אסורו לשה"ר וליצנות בסוכה, אותו גאון עמד משתומם, וכמתמיה שאל רבינו, אמת נכון הדבר אבל השיבני נא מהיכן נודע לך הדבר מאחר שרק אני ובני היינו שמה ואין איש אתנו שיספר לך, השיבו רבינו, תדע לך כי מכל מצוה נברא מלאך טוב, ומכל עבירה נברא מלאך רע, ואותו המלאך רע בא אלי והודיעני זאת כדי שאוכיחך שלא תחזור על הדבר.

כשבא רבינו לארץ הקודש וראה ירושלים בבניה, בכה מאד ואמר: 'אזכרה לאלקים ואהמיה בראותי כל עיר - היינו ירושלים של מטה, על תילה בנויה, ועיר אלקים - ירושלים של מעלה, מושפלת על שאול תחתיה'.

עוד אמר 'בראותי כל עיר היינו לעבודת הש"ת מושפלת עד ועיר אלקים' היינו התעוררות לעבודת הש"ת מושפלת עד שאול תחתיה, ובכל זאת אנו ליה וכו'.

פעם זההיר מרן הבעל שם טוב הקי' זיע"א על הזהירות והזריות בעסק התפילה לאנשים חסרי הכרח, בכדי שינצל מן מחשבות זרות, ואמר בשם גיסו - רבינו שאמר משל יפה על האנשים שאינם מרגישים כלל בתפילתם, אם היו מחשבה זרה אם לאו, ואמ משל: כי היה דרך אחד מסוכן מאד, והוא שהיה צריך לילך דרך יער שהיו שם מחבואות של גזלנים ושוודים שהיו מצפים לאיזה עובר ושב ואז קמו ממחבואיהם וגזלו וחסמו וטרפו ועשו בו פצעים וחבורות, וכל מי שהיה מוכרח לילך דרך היער היה מהלך במרוצה גדולה מאד שלא יהיה להשוודים פנאי לילך ולבא אליו ממחבואם שיושבים בו.

פעם אחת נסעו שני אנשים בחבורה אחת והיה אחד מהם שתוי ושיכור מאד, והשני לא היה רק כדרך כל הארץ, והנה נכנסם דרך היער, וה שהיה שלם פתחו בו כמה מהירות גדול עד שעבר בשלום את היער בלי פגע, וחברו השני השיכור הלך לאט ססיעה אחר פסיעה והרוצחים היו טורפים אותו והכו אותו ועשו לו חבלות ופצעים, והוא לא הרגיש כלל מחמת שכרותו הגדולה. כשנפגשו השנים תמה הראשון הכיצד נותר חברו השיכור בחיים, ואילו זה שהיה שיכור תמה על פמיתתו שהרי לדעתו לא אירע לו דבר, עד שהראה לו את פצעיו ותכתימי הדם, והלה נותר עדיין בתמימתו, והנמשל מובן מאליו, כלומר, זה שאינו נותן לבו על הסכנה שבמחשבות זרות, אינו אלא כאותו שיכור שאינו מרגיש במה שאירע לו, ולפיקר העדיף רבינו את הזריות בתפילה על מנת להינצל ממחשבות זרות.

אצל רבינו היה אדם אחד פשוט שהיה תומך בתלמידי חכמים והיה בעל מעשים טובים, והיה מדבר לפרקים עם רבינו, ואחר כך נפטרו אותו אדם ונראה לרבינו, ושאל אותו מה עמו בעולם